

Светски лидери окупили су се у Уједињеним Нацијама на самиту чији је циљ знатно смањење глобалног сиромаштва, глади и болести у наредних пет година. Генерални секретар УН Бан Ки-Мун је на отварању самита позвао шефове држава и влада да потврде решеност да испуне те циљеве.

Тродневни самит у Њујорку окупио је 140 председника и премијера, који разматрају напредак у остваривању Миленијумских развојних циљева, постављених 2000. године. Том иницијативом тражи се постизање напретка у осам области, међу којим су искорењивање глади, смањење смртности деце, побољшање здравља мајки и обезбеђивање приступа основном образовању.

Председник Генералне скупштине УН-а, Јозеф Дајс, позвао је учеснике да допринесу постизању тих циљева. "Генерална скупштина је усвајањем Миленијумских развојних циљева улила велику наду милионима људи. Сада морамо да оправдамо ту наду. Даме и господо, треба да постигнемо Миленијумске развојне циљеве. То морамо, желимо и можемо да урадимо".

Уједињене нације су у раније објављеном извештају саопштиле да, без улагања додатних напора, неки од циљева вероватно неће бити постигнути у великом броју земаља.

Генерални секретар УН-а, Бан Ки Мун, упозорио је светске лидере да не користе економске тешкоће као изговор за неиспуњавање циљева који су усвојени у УН у вези са смањењем сиромаштва у свету на почетку века.

На самиту светских лидера у Њујорку, који траје до среде и посвећен је тзв "миленијумским развојним циљевима" УН-а, генерални секретар Светске организације је рекао да ти циљеви још могу да буду остварени до постављеног рока 2015. године али да је напредак на том путу "крхак".

Француски председник Никола Саркози је позвао учеснике скупа у Њујорку да уведу "глобални порез на финансијске трансакције" и тако помогну прикупљању средстава у фонд за остваривање миленијумских циљева.

Обећање на почетку века

На почетку 21. века, светски лидери су обећали да ће искоренити: сиромаштво, заразне болести, глад и неједнакост и поставили су 2015 годину као рок за остварење појединих циљева. Сиромаштво је смањено, али то није случај с другим кључним циљевима као што је смањење смртности деце.

Професор Џефри Сакс са америчког универзитета "Колумбија" који је учествовао у изради миленијумских развојних циљева оптужио је владе да нису довољно радиле на њиховом остварењу.

"2002. године донатори су обећали да ће почети да издвајају 0,7 бруто националног дохотка за помоћ земљама у развоју, али дали су само половину тога. 2005., обећали су да ће повећати помоћ Африци за 30 милијарди долара годишње али обезбеђено је само 15. 2009. године, обавезали су се да ће издвојити 22 милијарде долара за помоћ пољопривредницима, али само мали део те суме је обезбеђен. Крајем прошле године понудили су додатних десет милијарди долара за прилагођавање климатским променама, а готово ништа од тога није обезбеђено. Нажалост, развијене земље су биле обузете ратовима на које су потрошиле хиљаде милијарди долара, док су врло мало инвестирале у мир", рекао је Џефри Сакс говорећи у програму ББЦ-ја.

Да ли је економска криза прави разлог?

Професор Џефри Сакс одбацује објашњење да богате земље нису испуниле обећања и последњих година мање дају због глобалне економске кризе.

Он каже да није проблем у новцу, већ у начину на који се он троши.

"Сједињене државе ће ове године потрошити 100 милијарди долара на Авганистан након што је пронађено додатних 30 милијарди, а укупно ће издвојити највише 10 милијарди долара за осамсто милиона људи у Африци. На спасавање банака је потрошено богатство, а банкари су потом награђени с милијардама бонуса које су платили порески обвезници. Банке је требало натерати да врате позајмљени новац који је могао да буде усмерен ка најсиромашнијим људима у свету", сматра Џефри Сакс.

Привредни раст или помоћ донатора?

И док већина миленијумских развојних циљева није остварена, један јесте.

Постоји сасвим реална могућност да се до 2015. године преполови број екстремно сиромашних у свету. Напредак у тој области варира, али ако се земље у развоју узму као целина, онда је тај миленијумски циљ остварив.

1990. године, од које се напредак у борби против екстремног сиромаштва мери, 46% људи у земљама у развоју живело је са мање од једног долара дневно. 2005 године та бројка је пала на 27%.

Међутим, као што објашњава економски коментатор ББЦ-а, Ендру Вокер, тај напредак није остварен захваљујући толико помоћи са стране, већ сталним економским растом појединих земаља.

"Проблем је у томе што напредак у великој мери зависи од Кине и других азијских земаља. 2005. године, источна и југоисточна Азија су оствариле и више од постављеног циља. Ти региони следећих година треба да наставе да бележе економски раст, а то важи и за Индију. Због њиховог огромног становништва, напредак у Кини и Индији повољно се одражава на глобалне бројке. Међутим, многе мање земље заостају. Уједињене нације кажу да је слаб напредак забележен у подсахарској Африци. Број екстремно сиромашних у великом делу Азије је смањен захваљујући континуираном

економском расту. Азијске земље примају развојну помоћ, али не може да се каже да је она одиграла пресудну улогу у њиховој економској трансформацији. Велика заслуга се приписује политици јачања улоге тржишта, мада владе још увек играју значајну улогу у економији. Поука за афричке и друге земље које заостају јесте да је могуће победити сиромаштво само уз стални економски раст", закључује у својој анализи ББЦ-јев економски коментатор Ендру Вокер.

(VOA, BBC)